

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
KOMISIONI I KONKURENCËS

V E N D I M
nr. 413, datë 21.04.2016

“Mbi hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij ndaj shoqërive “Lufra” Shpk dhe “Erzeni” Shpk”

Komisioni i Konkurrencës i përbërë nga:

• Znj. Lindita MILO (LATI)	Kryetare
• Znj. Servete GRUDA	Zv/Kryetare
• Z. Koço BROKA	Anëtar
• Znj. Iva ZAJMI	Anëtare
• Z. Eduard YPI	Anëtar

Me pjesëmarrjen e Znj. Lindita Milo (Lati), Znj. Servete Gruda, Znj. Iva Zajmi dhe Z. Eduard Ypi, në mbledhjen e tij të datës 21.04.2016, trajtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimin e raportit të hetimit paraprak në tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij.

Baza ligjore: Nenet 4, 8, 9, 24, (shkronja d); 26 dhe 43, (pika 1) të Ligjit nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, si dhe neni 12 i Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të raportit të hetimit paraprak në tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij, të paraqitur nga Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës si dhe te relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës,

VËREN SE :

I. PROCEDURA E NDJEKUR

1. Komisioni i Konkurrencës, me anë të Vendimit nr. 400, datë 10.02.2016, vendosi “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij, për të parë nëse ka, ose jo, shenja të kufizimit të konkurrencës”.
2. Në vazhdim të procedurës, Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës, në bazë të nenit 28 dhe 29 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, (i

ndryshuar), nenit 22 të Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës”, nenit 4 të Rregullores “Për procedurat hetimore të Autoritetit të Konkurrencës”, si dhe Vendimit nr. 400, datë 10.02.2016 të Komisionit të Konkurrencës, me anë të Urdhrit nr. 14, datë 10.02.2016 “Për ngritjen e grupit të punës “Për ndjekjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij”, ngriti grupin e punës përgjegjës për ndjekjen procedurave të këtij hetimi.

3. Në bazë të nenit 35 dhe 36 të Ligjit nr. 9121, dt 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe Autorizimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 74, datë 10.02.2016 “Autorizim Inspektorësh”, Grupi i Inspektimit gjatë periudhës së hetimit kreu inspektimet e nevojshme pranë ndërmarrjeve nën hetim.
4. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenin 34 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, ka kërkuar informacion nga Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU) me anë të shkresës nr. 84, datë 17.02.2016, e cila ka kthyer përgjigje me anë të shkresës nr.84/1, datë 07.03.2016.

II. TREGU PËRKATËS

5. Në analizë është tregu i produktit qumësht i freskët i lopëve, deleve dhe dhive, i cili grumbullohet nga fermerët, shkon për përpunim dhe ambalazhim në disa fabrika prodhimi dhe përpunimi në vendin tone, me vendndodhje kryesisht në Lushnje, Berat, Gjirokastrë, Shkodër e Tiranë, dhe pas përpunimit tregtohet në tregun e shitjes me shumicë dhe pakicë.
6. Duke qenë se qumështi i përpunuar dhe ambalazhuar kalon në disa procese teknologjike, pra trajtohet dhe i nënshtrohet përpunimit termik përpara konsumimit, për analizën e mëposhtme është përjashtuar qumështi i freskët, i cili tregtohet në tregun “informal” në shishe plastike, i mbushur direkt dhe i papërpunuar në fabrika të mëdha.
7. Gjithashtu, produktet e marra në analizë janë produkte të freskëta dhe kanë një kohë të shkurtër konsumi deri në 7 ditë, duke përjashtuar nga ky treg të gjitha produktet UHT, të cilat kanë një jetëgjatësi më të madhe.
8. Për sa më sipër, treg përkatës të produktit do të konsiderojmë “tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij: qumësht i freskët ambalazhuar me shishe plastike 1.5 litër, kos i freskët i ambalazhuar me shishe plastike 1 litër dhe kos i freskët i ambalazhuar me gota plastike 480 gr.
9. Referuar dimensionit gjeografik, themi që ky treg ka dimension kombëtar për faktin se të gjitha ndërmarrjet janë aktive në tregjet e produktit, nëpërmjet distribucionit (shpërndarjes) së produkteve të tyre në tregun e brendshëm. Eksportet e ndërmarrjeve nuk janë të zhvilluara si dhe politikat e vendosjes së çmimit të këtyre ndërmarrjeve janë bazuar në politikat kombëtare. Pra, për vlerësimin e impaktit që shkakton ofrimi, **Tregu Gjeografik** do të konsiderohet territori i Republikës së Shqipërisë.

III. STRUKTURA E TREGUT

10. Gjatë fazës së hetimit paraprak janë analizuar të dhënat për rreth 9 ndërmarrje të cilat

ushtrinë veprimtarinë e tyre në tregun përkatës për periudhën hetimore, dhe ndërmarrjet Lufra dhe Erzeni zotrojnë rreth 75 – 80% të pjesës së tregut të shitjes sipas sasisë dhe vlerës së shitur për produktet në tregun përkatës.

11. Nga analiza e treguesve të përqendrimit HHI, vërehet një përqendrim shumë i lartë i tregut, për të tre produktet e marra në analizë, si pasojë e pjesës së madhe të tregut që zënë dy ndërmarrjet Lufra dhe Erzeni.
12. Ky indeks paraqitet përafërsisht në të njëjtat nivele në të dyja vitet 2014 dhe 2015, i cili tregon që nuk ka pasur ndonjë ndryshim të strukturës së tregut të ndërmarrjeve për këto produkte dhe tregu mbetet i përqendruar.
13. Si përfundim, nga analizimi i treguesve të përqendrimit, pjesët e tregut të ndërmarrjeve gjatë periudhës nën hetim, si dhe krahasimi i cmimeve të aplikuara nga ndërmarrjet për periudhën hetimore për produktet në tregun përkatës, vërehet se ndërmarrjet Lufra dhe Erzeni paraqesin dyshime për ekzistencën e një marrëveshje të ndaluar.

IV. VLERËSIMI I KUFIZIMEVE TË MUNDSHME NË TREG

14. Nga analiza e trendit të çmimit mesatar mujor të shitjes së qumështit të ambalazhuar me shishe plastike 1.4 litra, kosit të ambalazhuar 350/380 gr, kos i ambalazhuar me shishe 0.95 / 1 litër, për periudhën 2014 – Janar 2016, vërehet se ndërmarrjet LUFRA dhe ERZENI aplikojnë çmime të shitjes me shumicë të këtij produkti me ndryshime shumë të vogla nga njëri-tjetri, çmimet e tyre janë më të larta se të konkurrentëve të tjerë më të vegjël të tregut, si dhe çmimet e shitjes me pakicë janë të caktuara dhe pa luhatshmëri sezonale gjatë gjithë periudhës objekt hetimi;
15. Si konkluzion, referuar analizës së mësipërme, rezulton së për ndërmarrjet LUFRA Shpk dhe ERZENI Shpk, të cilat zotërojnë 75 – 80 % të tregut sipas sasisë dhe vlerës së shitur të produkteve në tregun përkatës, për periudhën Janar 2014 – 31 Janar 2016, ekzistojnë shenjat e një kufizimi të mundshëm të konkurrencës sipas parashikimeve të nenit 4, pika 1, germa (a) (marrëveshje e ndaluar) dhe/ose nenit 9 (abuzim me pozitën dominuese) të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 4, pika 1, nenit 9, nenit 24, (shkronja d) dhe nenit 43, pika 1, të Ligjit nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar), nenin 4 dhe nenin 5 të Rregullores “Për procedurat hetimore të Autoritetit të Konkurrencës”, si dhe në nenin 12 të Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës”,

V E N D O S I:

- I. Hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e përpunimit dhe tregtimit të qumështit të ambalazhuar dhe nënprodukteve të tij, ndaj ndërmarrjeve “Lufra” Shpk dhe “Erzeni” Shpk me objekt ekzistencën ose jo të një marrëveshje të ndaluar ose abuzimin ose jo me pozitën e përbashkët dominuese në tregun përkatës.
- II. Hetimi i thelluar të përfshijë periudhën kohore nga 01 Janar 2014 deri në 31 Mars 2016;

- III. Procedurat e hetimit të thelluar duhet të përfundojnë jo më vonë se 6 muaj nga data e marrjes së këtij vendimi.
- IV. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi dhe njoftimin e palëve të përfshira në këtë hetim.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete GRUDA

(_____)

Zv/Kryetar

Koço BROKA

(_____)

Anëtar

Iva ZAJMI

(_____)

Anëtar

Eduard YPI

(_____)

Anëtar

Lindita MILO (LATI)

K R Y E T A R